

Omvang en dynamiek van werknemers in sectoren in Nederland, 1999–2008

Harold Kroeze
Mathilda Copinga
Lotte Oostrom
Tirza König
Jeroen van den Tillaart

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
**	= nader voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2010–2011	= 2010 tot en met 2011
2010/2011	= het gemiddelde over de jaren 2010 tot en met 2011
2010/'11	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2010 en eindigend in 2011
2008/'09–2010/'11	= oogstjaar, boekjaar enz., 2008/'09 tot en met 2010/'11

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek – Grafimedia

Omslag
TelDesign, Rotterdam

Inlichtingen
Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet
www.cbs.nl

ISSN: 1877–3028

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2011.
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Uitkomsten	5
2.1 Aantal werknemers neemt toe in de periode 1999–2008	5
2.2 Aantal baanwisselaars en nieuwe werknemers volgen de conjunctuur	6
2.3 Veel dynamiek in de uitzendbranche, detailhandel en horeca	8
3. Beschrijving van het onderzoek	15
3.1 Populatie	15
3.2 Onderzoeksmethode	15
3.3 Operationalisering	15
3.4 Bronnen	15
3.5 Opmerkingen bij de tabellen	16
4. Begrippen en afkortingen	17
4.1 Begrippen	17
4.2 Afkortingen	17
Bijlage 1 Schakelschema sectorindeling	19
Tabellenset	21
Centrum voor Beleidsstatistiek	26

1. Inleiding

Nu het economisch langzaam beter gaat en het kabinet wil dat iedereen aan het werk gaat, is het van belang om inzicht te krijgen in de dynamiek van de arbeidsmarkt. Welke sectoren kennen een groei, en welke sectoren krimpen? In welke sectoren veranderen veel werknemers van baan, en waar gaan ze dan naar toe? Met die informatie kunnen zowel werkgevers als gemeenten en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) hun werving en bemiddelingsactiviteiten beter laten aansluiten bij de vraag.

De Raad voor Werk en Inkomen (RWI) is het overlegorgaan van werkgevers, werknemers en gemeenten. De RWI doet voorstellen over het beleid rondom werk en inkomen aan de bewindslieden van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en aan andere ministeries en organisaties. Daarnaast ontwikkelt de RWI praktische handreikingen voor gemeenten, sectoren en branches over de uitvoering van beleidsmaatregelen op lokaal en regionaal niveau. Het vergroten van de transparantie op de re-integratiemarkt behoort eveneens tot de kerntaken van de RWI. Doel van deze producten en diensten is het leveren van een bijdrage aan het beter functioneren van de arbeidsmarkt en de re-integratiemarkt.

De RWI heeft opdracht gegeven tot een onderzoek naar arbeidsmobiliteit. Deze publicatie, over het eerste deel van die opdracht, laat zien hoe de dynamiek in de periode van 1999 tot en met 2008 is geweest in de verschillende sectoren van de arbeidsmarkt.

2. Uitkomsten

In dit hoofdstuk beschrijven we eerst de standgegevens over 1999 en vergelijken die met de stand negen jaar later, in 2008. Daarbij is het vooral interessant welke sectoren gegroeid of gekrompen zijn.

In het tweede gedeelte van het hoofdstuk bekijken we in welke sectoren de meeste banen ontstonden of juist verdwenen en in welke sectoren er veel personen wisselden van baan of juist dezelfde baan behielden. Hierbij wordt er jaar op jaar vergeleken. Deze ontwikkelingen worden beschreven tegen de achtergrond van de economische conjunctuur in dezelfde periode. Welke sectoren volgen de conjunctuur, en welke wijken daar van af?

Tot slot is onderzocht hoeveel mensen een sector binnenkwamen en verlieten, en tussen welke sectoren de meeste wisselingen plaatsvonden.

Werknemers

De onderzoekspopulatie in deze rapportage (en tabel 1) zijn de werknemers op een peilmoment (september jaar X). Werknemers zijn in dit onderzoek: personen die als belangrijkste inkomstenbron werk als werknemer hadden. Dit zegt dus iets over de sociaal-economische positie die mensen op een moment innemen. Wanneer gekeken wordt naar de baanpositie van werknemers op twee opeenvolgende peilmomenten (baanwisselaars (tabel 2), blijvers, nieuwe en verdwenen werknemers), dan kijken we niet meer uitsluitend naar de werknemers die als belangrijkste inkomstenbron een baan hadden, maar nemen we alle personen met een baan als werknemer mee.

Bij het vergelijken van de populatie werknemers op twee peilmomenten kunnen verschillende soorten werknemers worden onderscheiden:

- Blijver – Persoon had op beide peilmomenten dezelfde baan.
- Nieuwe werknemer – Persoon had op het eerste peilmoment geen baan, en op het tweede peilmoment wel.
- Verdwenen werknemer – Persoon had op het eerste peilmoment wel een baan, en op het tweede peilmoment niet.
- Baanwisselaar – Persoon is tussen de peilmomenten van baan gewisseld.

Let op, dit blijft een vergelijking tussen twee peilmomenten. De dynamiek in de maanden tussen deze twee peilmomenten wordt hiermee niet in beeld gebracht.

Zie voor een uitgebreide beschrijving de operationalisering in paragraaf 3.3.

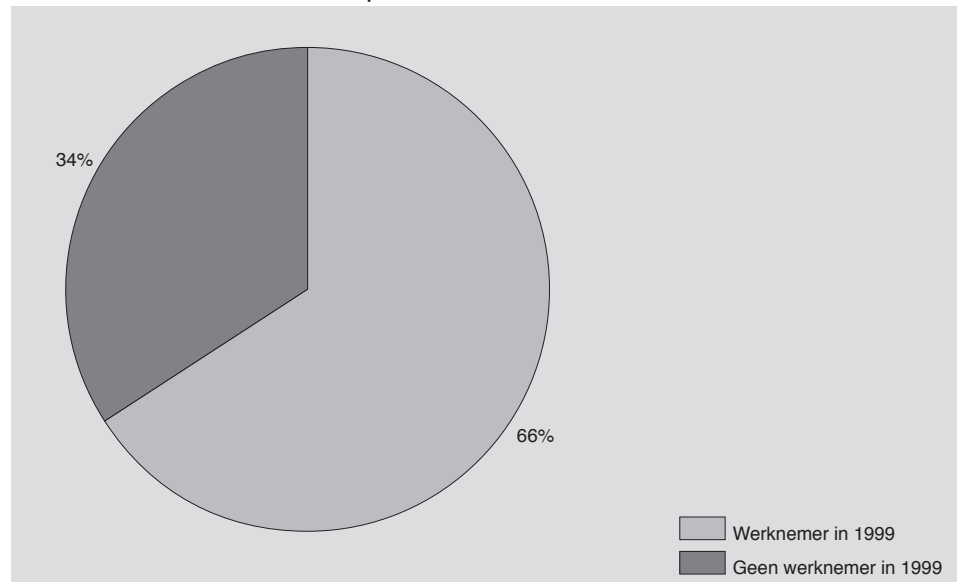
2.1 Aantal werknemers is toegenomen in de periode 1999–2008

Een derde van de werknemers in 2008 had in 1999 geen baan

In 1999 hadden ruim 6 miljoen personen een baan in loondienst. In 2008 was dat aantal gestegen naar 6,6 miljoen. De potentiële beroepsbevolking nam in deze periode ook toe, maar die stijging was minder groot. Hierdoor is in deze periode het aantal personen met een baan ook relatief toegenomen, van 56 procent van de potentiële beroepsbevolking in 1999 tot 60 procent in 2008.

Het totale aantal werknemers in deze periode is dus met 600 duizend toegenomen. Het aantal personen dat tussen 1999 en 2008 een nieuwe baan is gestart, is veel groter. Van alle werknemers in 2008 had een derde geen baan in 1999 (zie figuur 1). Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat ze nog op school zaten, of op dat moment een uitkering hadden als belangrijkste bron van inkomsten.

1. Aandeel nieuwe banen in 2008 ten opzichte van 1999

Sectorindeling RWI

In dit onderzoek is de arbeidsmarkt ingedeeld naar sectoren volgens een indeling die gebruikelijk is bij de RWI. We noemen dit vanaf hier de RWI-sectoren.

Zie voor een uitgebreide beschrijving van de sectorindeling de operationalisering in paragraaf 3.3 en het schakelschema in bijlage 1.

Dienstensectoren groeiden het sterkst, verschillende industriesectoren krompen

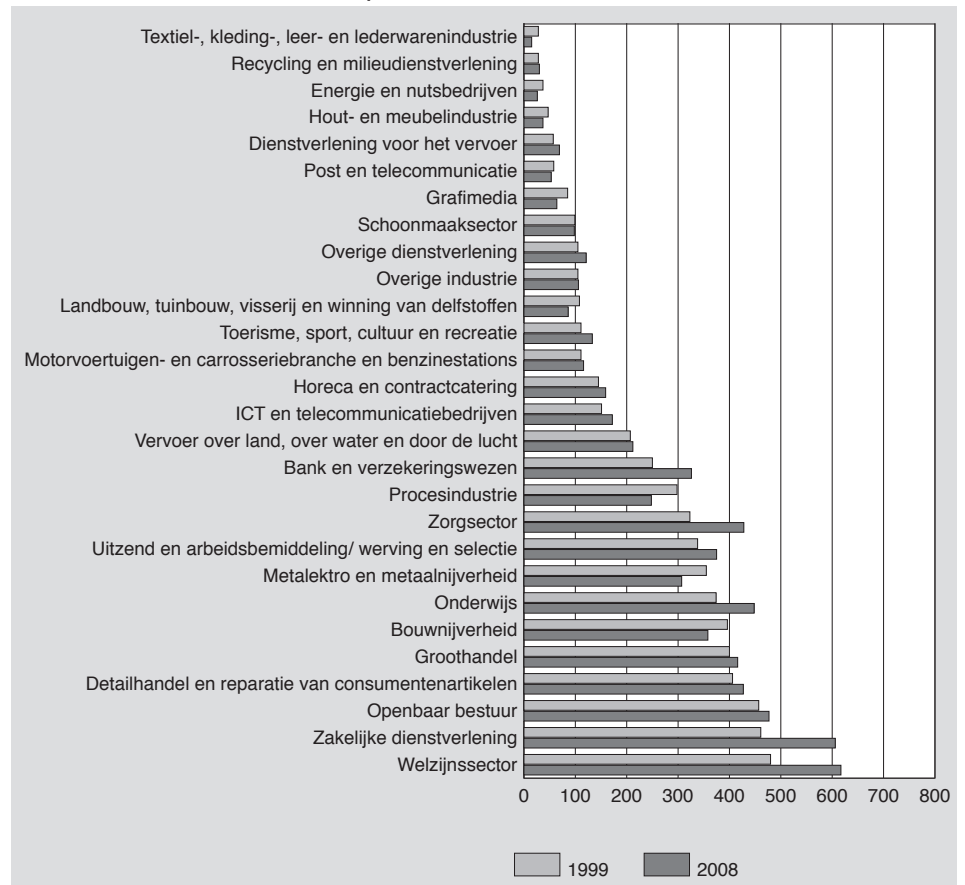
De toename van het aantal werknemers in 2008 is niet gelijk verdeeld over de verschillende sectoren. Er zijn sectoren waarin het aantal werknemers juist is afgenomen. In figuur 2 zien we per RWI-sector het aantal werknemers in 1999 en in 2008. De sectoren die het sterkst groeiden tussen 1999 en 2008 zijn de welzijnssector, de zakelijke dienstverlening, onderwijs, de zorgsector en het bank-en verzekeringswezen. De sectoren bouwnijverheid, metaalektro en metaalnijverheid en de procesindustrie namen juist af in omvang.

2.2 Aantal baanwisselaars en nieuwe werknemers volgen de conjunctuur

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn beter te begrijpen wanneer we deze plaatsen tegen de achtergrond van de algemene economische ontwikkeling. In de periode van 1999 tot en met 2008 groeide de economie van jaar tot jaar, al was de groei het ene jaar sterker dan het andere. De jaren 1999 en 2000 waren de jaren van de internethausse en kenmerkten zich door een sterke economische groei van respectievelijk 4,7 en 3,9 procent. Deze groei kwam bijna tot stilstand in 2002 en trok na 2003 weer aan.

Zulke schommelingen in de conjunctuur hebben invloed op de arbeidsmarkt. Wanneer de conjuncturele ontwikkelingen gunstig zijn, dan zijn bedrijven en instellingen geneigd hun productiecapaciteit te vergroten, ondermeer door het aantrekken van meer nieuwe werknemers. Wanneer het daarentegen slechter gaat, zullen er minder banen zijn. Er verdwijnen meer banen dan er bij komen. Niet alle sectoren worden overigens even hard geraakt door een economische krimp.

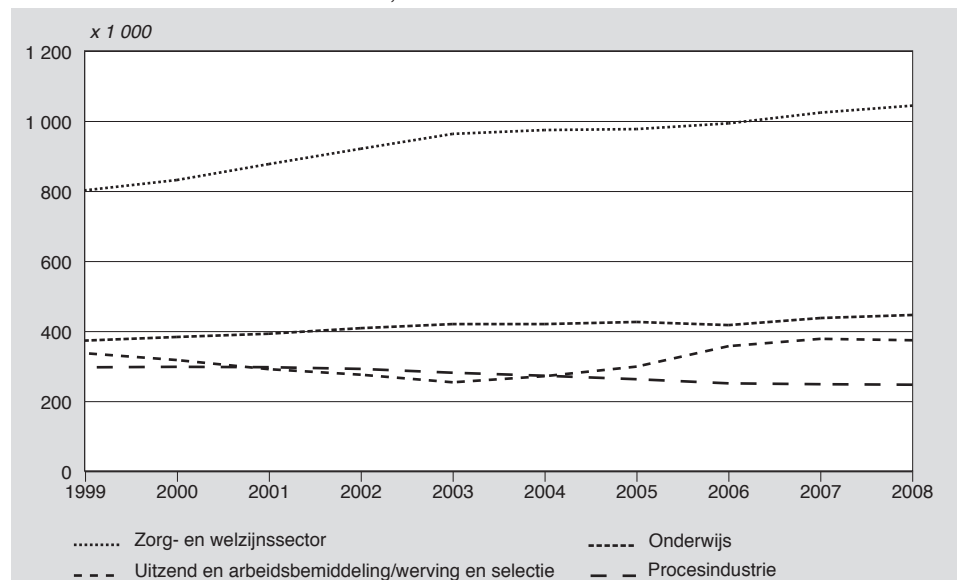
2. Aantal werknemers in 1999 en 2008 per RWI-sector

De arbeidsmobiliteit was het grootst in de uitzendbranche

Sommige sectoren zijn meer conjunctuurgevoelig dan andere. De uitzendbranche bijvoorbeeld is de sector die het meest gevoelig is voor conjuncturele ontwikkelingen. Als bedrijven moeten krimpen, dan zijn uitzendkrachten de eersten die dat merken. Wanneer de economie aantrekt en werkgevers hun productie willen vergroten, zetten werkgevers vaak eerst uitzendkrachten in. In grafiek 3 zien we het aantal werknemers in de uitzendbranche in de periode 1999 tot 2008 eerst dalen en daarna weer stijgen.

3. Werknemers in verschillende sectoren, 1999–2008

Onderwijs en Zorg bleven groeien, ongeacht conjunctuurschommelingen

De werkgelegenheid in het onderwijs en in de zorg- en welzijnssector is minder afhankelijk van de conjunctuur. Het aantal werknemers in deze sectoren groeide in vrijwel de gehele periode van 1999–2008. De procesindustrie ontwikkelde zich weer op een andere manier. Het aantal werknemers in deze sector nam juist af.

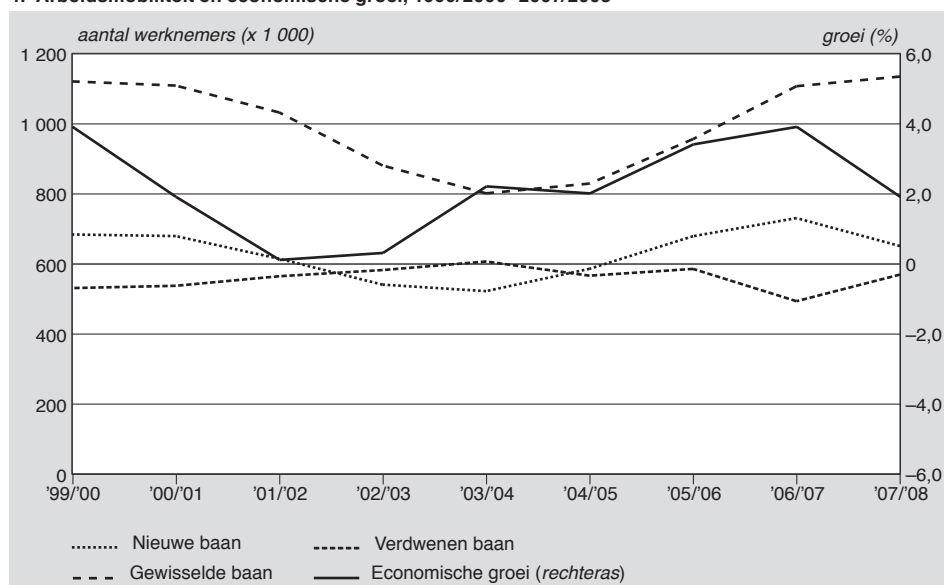
In de volgende paragraaf gaan we voor enkele sectoren meer specifiek in op wat dit soort ontwikkelingen hebben betekend voor de verschuiving van personen tussen sectoren. Hierbij kijken we niet meer naar personen die als belangrijkste inkomstenbron een baan als werknemer hadden, maar we nemen alle personen met een baan als werknemer mee in de analyse.

2.3 Veel dynamiek in de uitzendbranche, detailhandel en horeca

Als de economie groeit, zijn er meer baanwisselaars en meer nieuwe werknemers

De schommelingen in de conjunctuur zien we terug in figuur 4, waar enkele arbeidsmarktgegevens zijn afgezet tegen de economische groei. Het aantal baanwisselaars en het aantal nieuwe werknemers volgen de ontwikkeling van de economische groei. Wanneer het economisch beter ging, waren er meer baanwisselaars en meer personen met een nieuwe baan. Opvallend is de afname van het aantal nieuwe werknemers en de toename van het aantal personen zonder baan in de periode 2007-2008. Het waren de voortekenen van de economische recessie die een jaar later volgde.

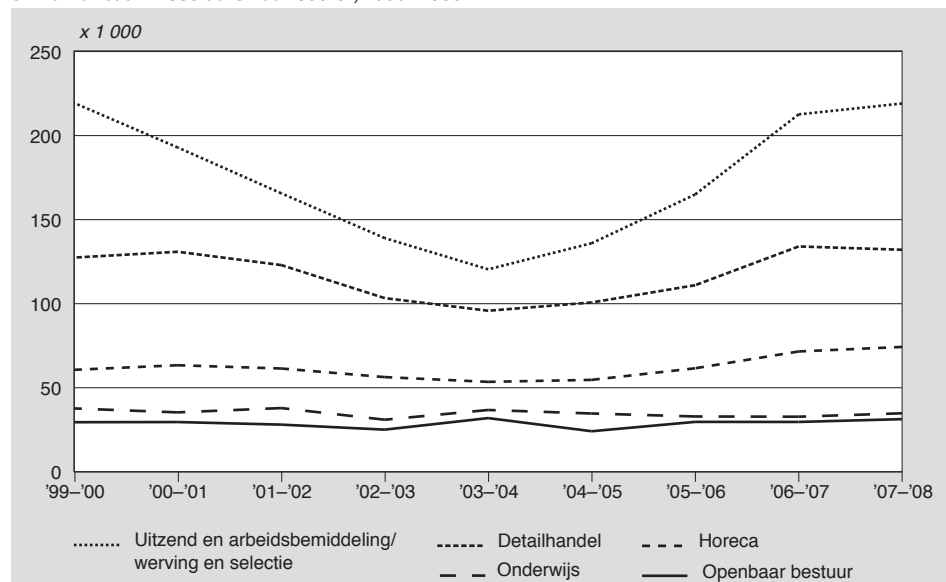
4. Arbeidsmobiliteit en economische groei, 1999/2000–2007/2008

Zoals we ook in paragraaf 2.2 al zagen, is vooral de uitzendbranche gevoelig voor conjuncturele ontwikkelingen en laat deze sector de grootste schommeling zien in het aantal baanwisselaars, zie figuur 5. Het dieptepunt ligt in 2003/2004, net op het moment dat de economie weer aan begint te trekken. Opvallend is dat in dat jaar het aantal baanwisselaars in het openbaar bestuur juist een – bescheiden – piek laat zien. Het aantal baanwisselaars in de horeca en ook in het onderwijs lijkt nauwelijks te reageren op de conjunctuur.

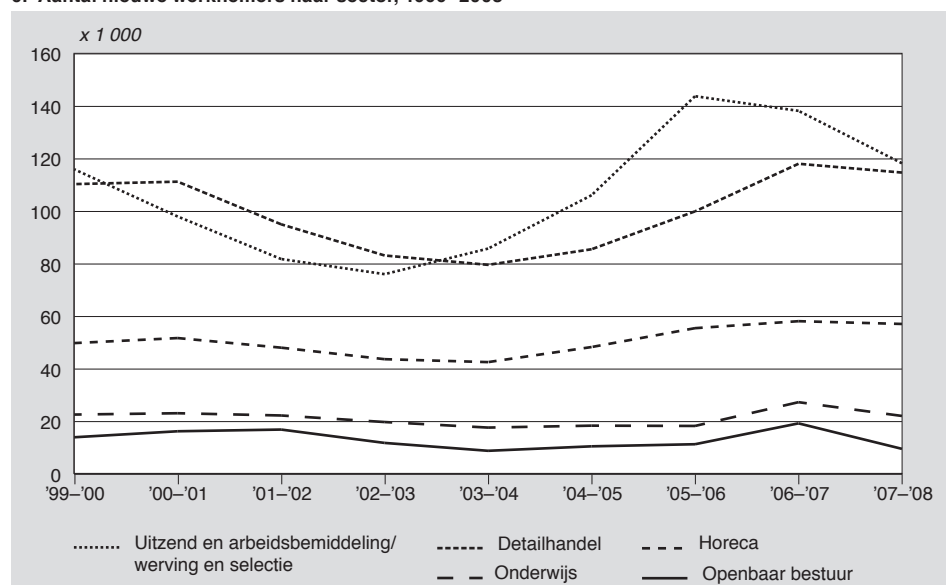
Niet alleen het aantal baanwisselaars zegt iets over de baanmobiliteit in sectoren, maar ook het aantal nieuwe werknemers. Dit zijn personen die in september van het voorgaan-

5. Aantal baanwisselaars naar sector, 1999–2008

de jaar geen werknemer waren en in het jaar daarop wel. Figuur 6 laat duidelijk zien dat zowel de detailhandel als de uitzendbranche veel nieuwe werknemers heeft. Opvallend is dat vóór 2003 de detailhandel zelfs een paar jaar meer nieuwe werknemers had dan de uitzendbranche.

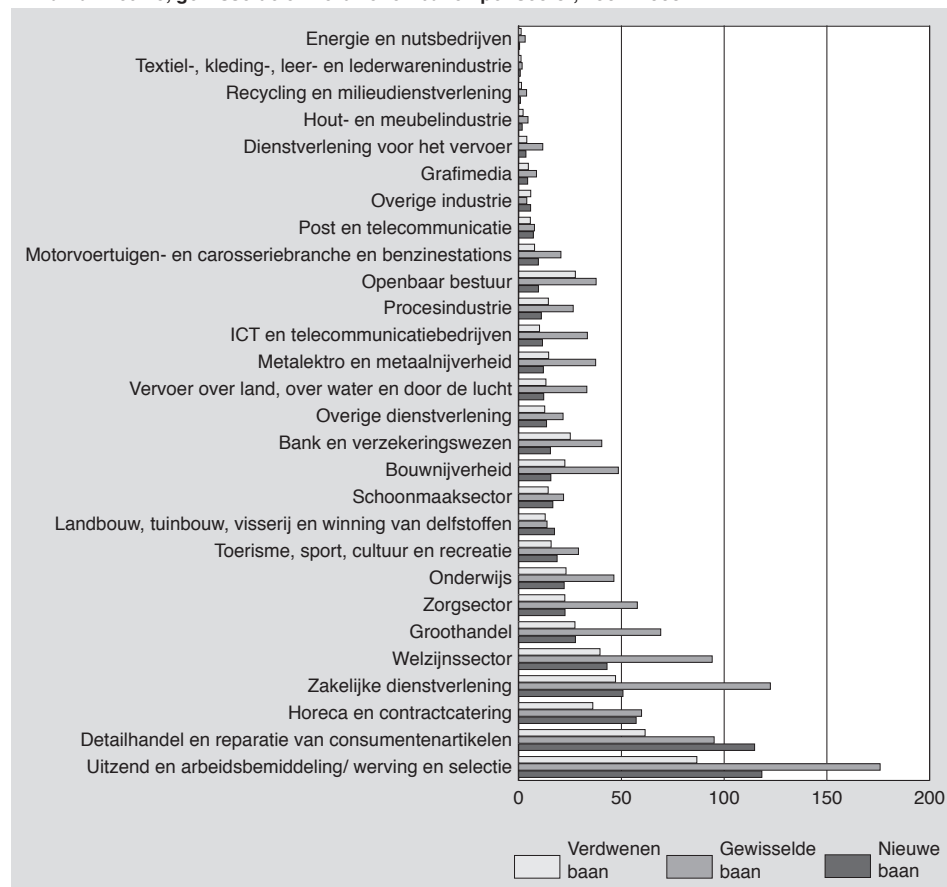
6. Aantal nieuwe werknemers naar sector, 1999–2008

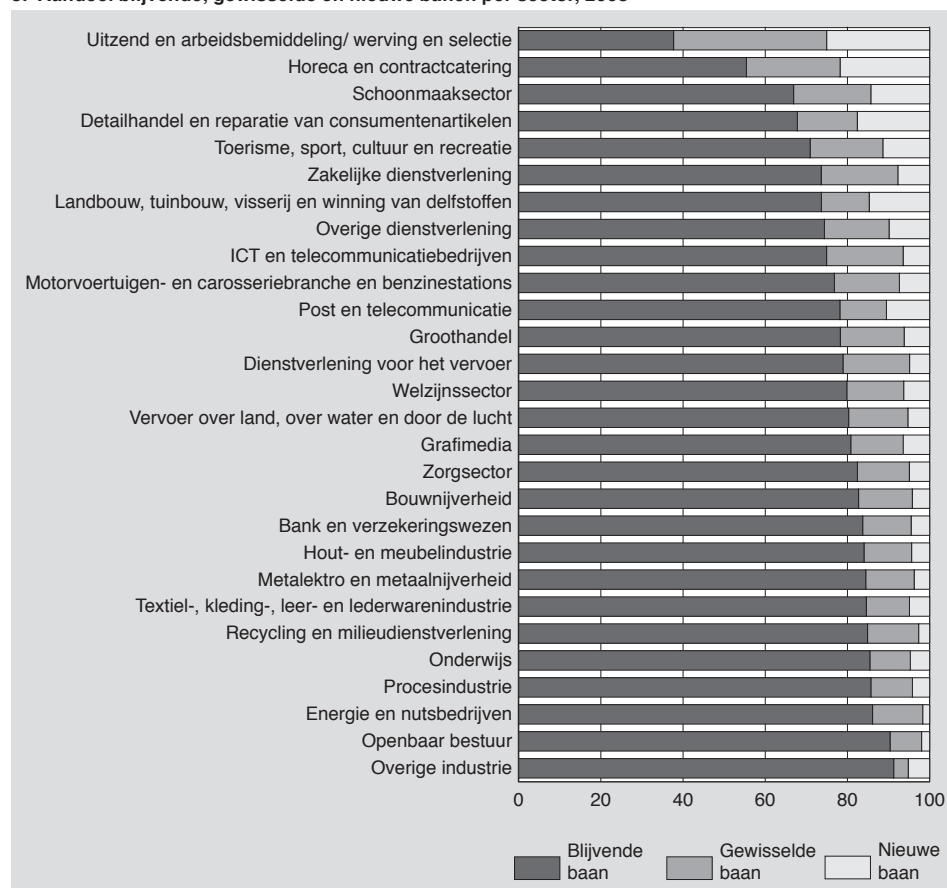
Weinig dynamiek in de industrie

In de rest van het hoofdstuk zoomen we in op de afzonderlijke sectoren. We bekijken de baanmobiliteit tussen 2007 en 2008, de meest recente jaren waarover gegevens beschikbaar zijn. We zagen al dat de uitzendbranche een sector is met een grote conjunctuurgevoeligheid. Ook in 2008 was veruit het grootste aantal nieuwe en verdwenen werknemers en baanwisselaars te vinden in deze sector. Ook in de detailhandel en de horeca was de baanmobiliteit groot. De detailhandel is een van de weinige sectoren waar we meer nieuwe banen zien dan gewisselde banen.

7. Aantal nieuwe, gewisselde en verdwenen banen per sector, 2007-2008

8. Aandeel blijvende, gewisselde en nieuwe banen per sector, 2008

De minste dynamiek tussen 2007 en 2008 zagen we terug in de sectoren hout en meubel-industrie, recycling en milieudienstverlening, textiel-, kleding-, leer- en lederwarenindustrie en de energie en nutsbedrijven (zie figuur 7).

Dynamiek ook groot in schoonmaaksector

In figuur 7 wordt geen rekening gehouden met de grootte van de sectoren. We hebben de blijvers, nieuwe werknemers en baanwisselaars daarom ook afgezet tegen het totale aantal werknemers per sector om een beeld te krijgen van de relatieve dynamiek (zie figuur 8). Naast de uitzendbranche en horeca, komt nu ook de schoonmaaksector naar voren als sector waarin relatief veel personen in 2008 een baan hebben gekregen.

Binnen de industrie (overige industrie en procesindustrie) en de overheid (openbaar bestuur en onderwijs) waren juist relatief veel blijvers. We zagen al in paragraaf 2.2 dat de werkgelegenheid in het onderwijs en in de zorg- en welzijnssector minder afhankelijk is van de conjunctuur.

Veel doorstroom vanuit uitzendbranche naar andere sectoren

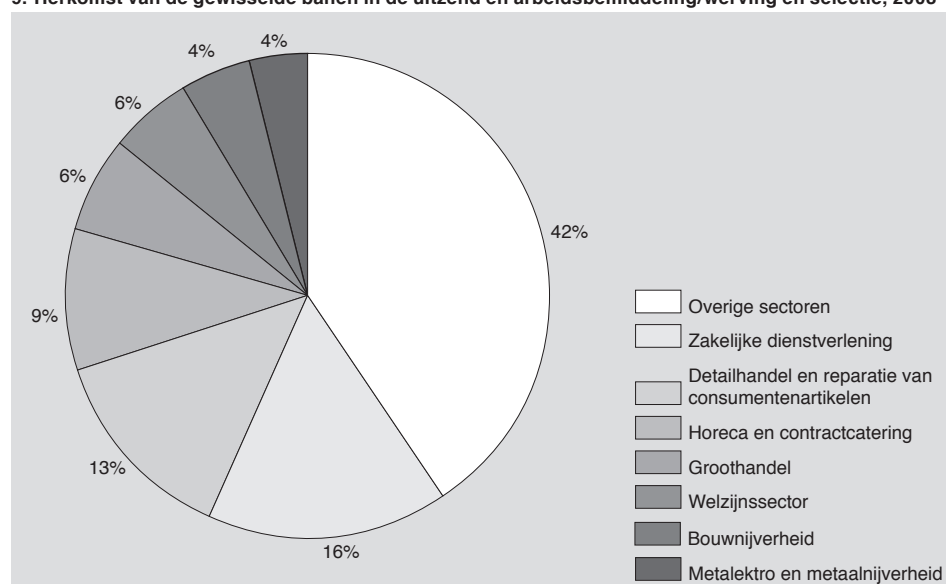
De uitzendbranche, horeca, schoonmaaksector, detailhandel, toerisme en zakelijke dienstverlening zijn sectoren waar in 2008 relatief veel personen werken die een jaar eerder nog in een andere sector werkten. We laten in deze paragraaf zien uit welke sectoren deze personen afkomstig zijn (zie figuren 9 tot en met 14). Het gaat hierbij dus niet om alle baanwisselaars: we kijken alleen naar werknemers die bij het wisselen van de baan ook van sector veranderden.

Personen doen vaak eerst uitzendwerk voordat ze in een andere sector gaan werken

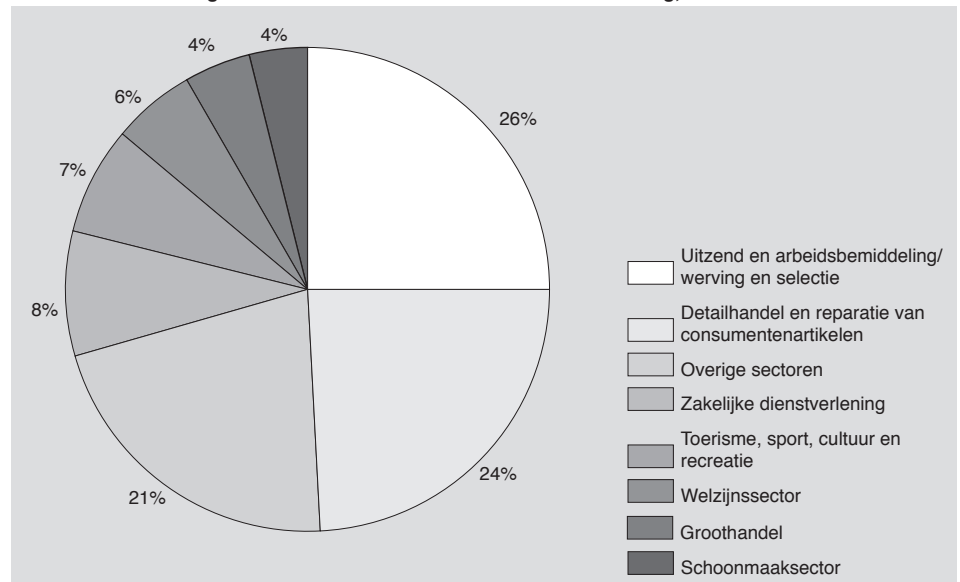
De uitzendbranche was niet alleen een sector waar veel baanwisselaars in terecht komen, ook waren baanwisselaars heel vaak afkomstig uit deze sector. Het lijkt erop dat uitzendkrachten eerst via een uitzendbureau in een bepaalde sector werken, om vervolgens een baan direct bij de werkgever te vinden. Vooral in de horeca en schoonmaaksector zie je dit patroon terug.

De welzijnssector was ook een sector waar veel baanwisselaars uit afkomstig waren. Dit is niet verwonderlijk omdat de welzijnssector de grootste sector is, bijna tien procent van de personen met een baan werkten in 2008 in deze sector.

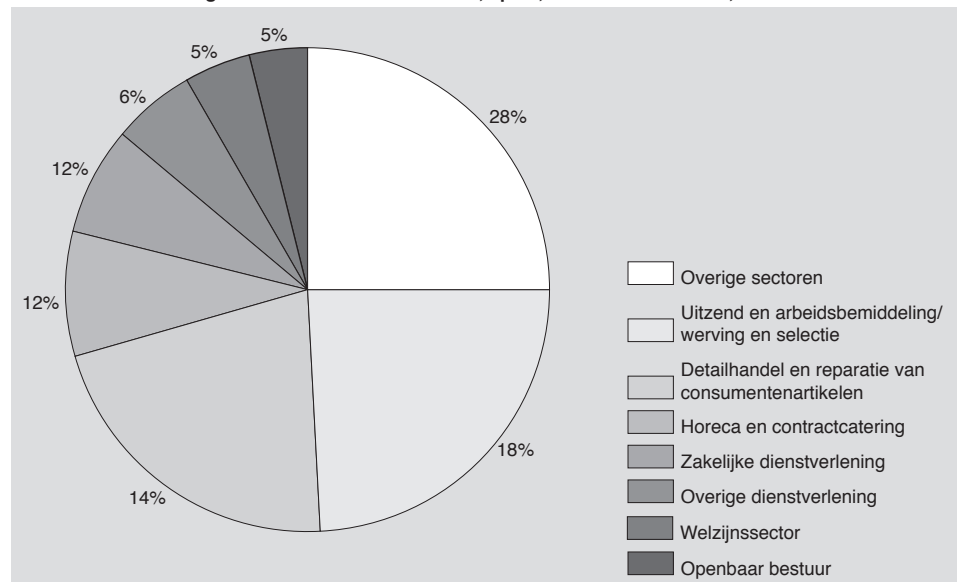
9. Herkomst van de gewisselde banen in de uitzend en arbeidsbemiddeling/werving en selectie, 2008

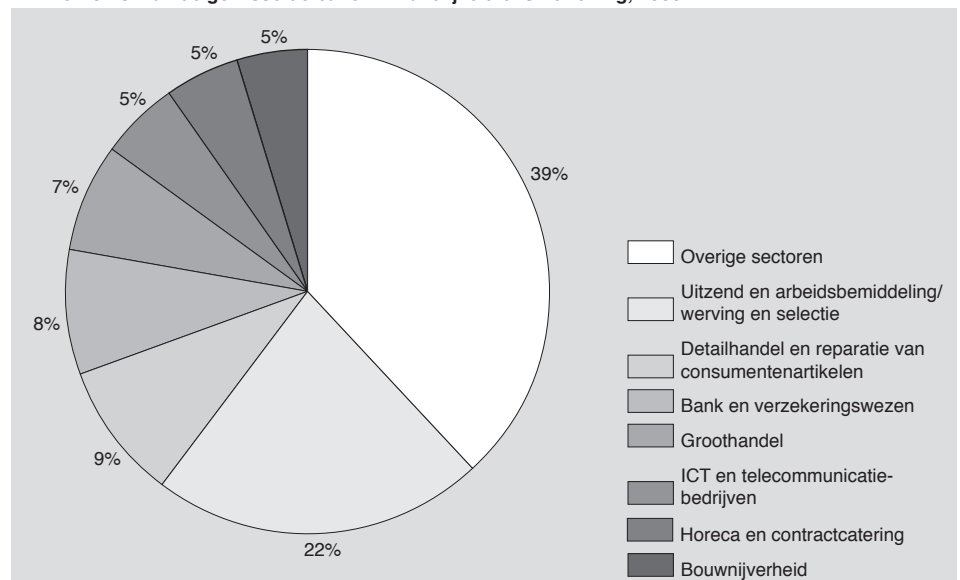
10. Herkomst van de gewisselde banen in de horeca en contractcatering, 2008

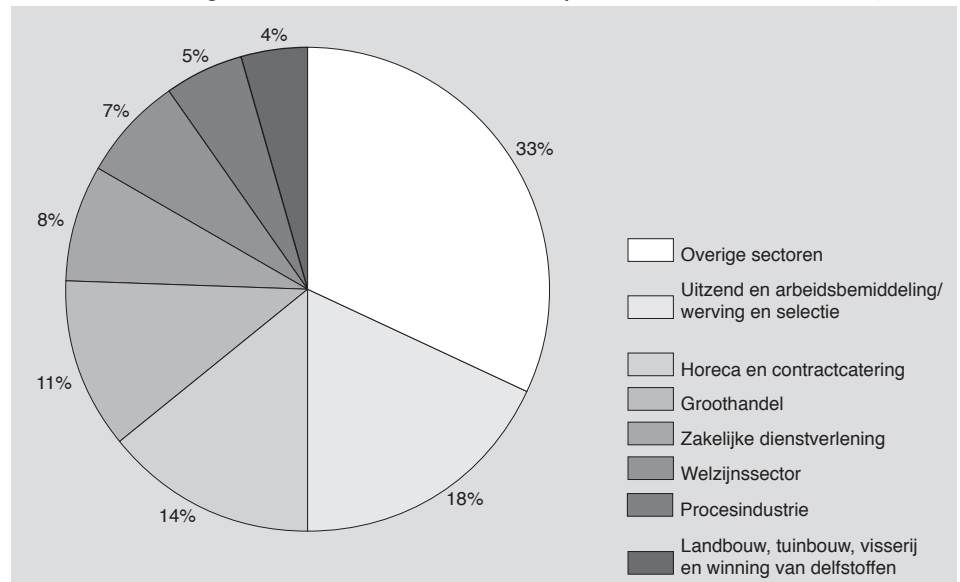
11. Herkomst van de gewisselde banen in toerisme, sport, cultuur en recreatie, 2008

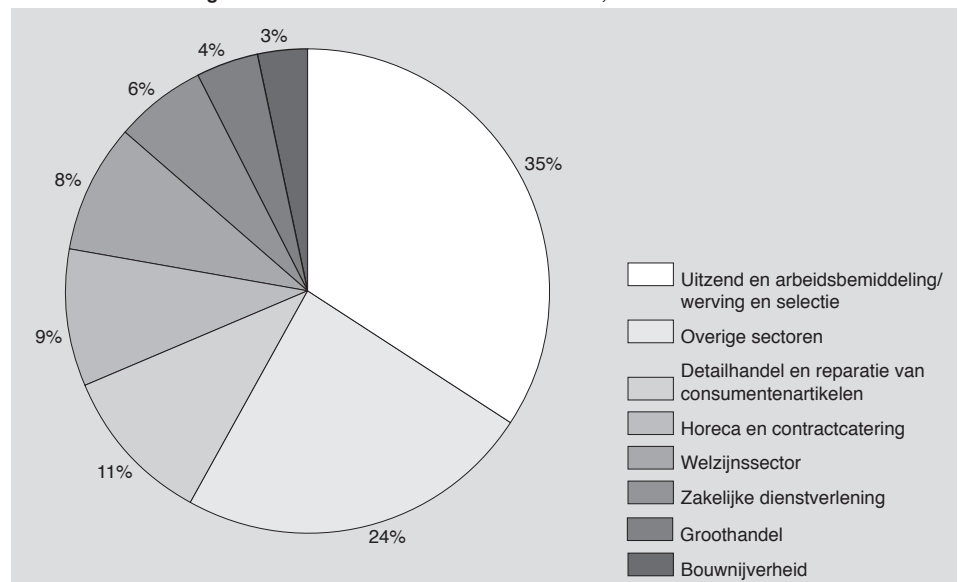
12. Herkomst van de gewisselde banen in zakelijke dienstverlening, 2008

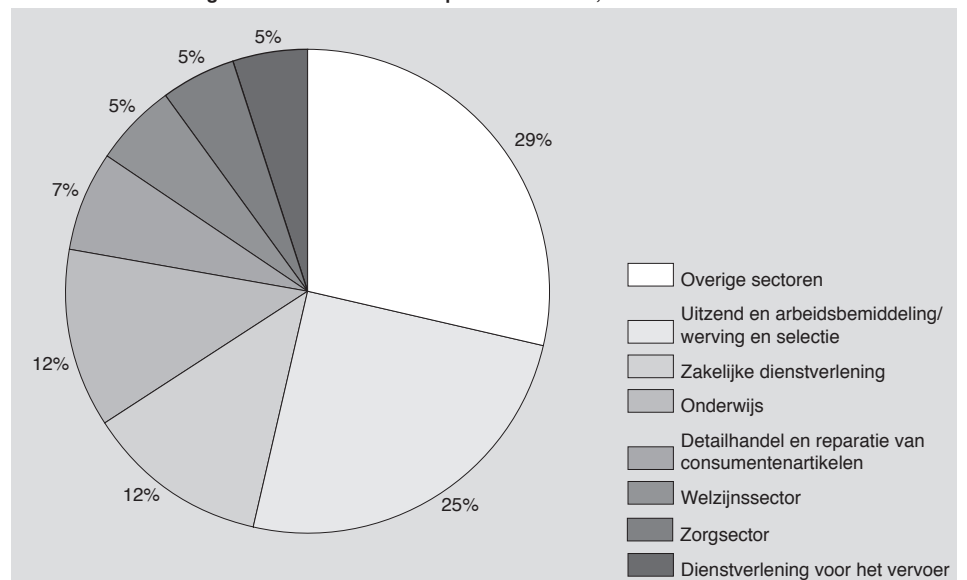
13. Herkomst van de gewisselde banen in detailhandel en reparatie van consumentenartikelen, 2008

14. Herkomst van de gewisselde banen in de schoonmaaksector, 2008

15. Herkomst van de gewisselde banen in het openbaar bestuur, 2008

Weinig baanwisselaars in het openbaar bestuur

We hebben ons tot nu toe geconcentreerd op de sectoren waar tussen 2007 en 2008 veel baanwisselingen plaats vonden. Een grote sector waar relatief weinig personen met een baan afkomstig zijn uit een andere sector is het openbaar bestuur. Maar iets meer dan 7 procent van de personen werkte een jaar eerder in een andere sector. Zij waren dan voornamelijk afkomstig uit de uitzendbranche en de zakelijke dienstverlening.

3. Beschrijving van het onderzoek

3.1 Populatie

De populatie van dit onderzoek (en tabel 1) bestaat uit alle personen van 15 tot 65 jaar op de laatste vrijdag van september, die op dat moment als belangrijkste inkomstenbron een baan hadden als werknemer. Voor elk jaar in de periode 1999–2008 is de populatie opnieuw vastgesteld. Wanneer gekeken wordt naar de baanpositie van werknemers op twee opeenvolgende peilmomenten (baanwisselaars (tabel 2), blijvers, nieuwe en verdwenen werknemers), dan kijken we niet meer uitsluitend naar de werknemers die als belangrijkste inkomstenbron een baan hadden, maar nemen we alle personen met een baan als werknemer mee.

3.2 Onderzoeksmethode

Voor de berekening van de uitkomsten over de arbeidsmobiliteit in de periode 1999–2008 is gebruik gemaakt van een door de RWI en CBS ontwikkelde set van gegevens, afkomstig uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB). Deze dataset bevat het aantal personen met een baan op de laatste vrijdag van september per sector per jaar en de sociaal-economische categorie van alle personen op de laatste vrijdag van september die op dat moment staan ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

3.3 Operationalisering

Werknemer

Personen worden op het peilmoment toegedeeld aan een sociaal-economische categorie naar aanleiding van hun maandinkomsten in de maand van het peilmoment. Het hoogste bedrag is in principe bepalend voor de sociaal-economische categorie. Werknemers zijn dus personen die in de maand van het peilmoment de meeste inkomsten ontvangen uit een baan als werknemer, inclusief overige arbeid of arbeid verricht in het buitenland. Hierop zijn enkele uitzonderingen. Zo worden jongeren tot en met 15 jaar per definitie ingedeeld in de categorie 'scholier/student'. Jongeren van 16 of 17 jaar krijgen de categorie 'scholier/student' toegekend als hun overige inkomsten naast een eventuele beurs kleiner zijn dan 70 procent van het minimumloon inclusief vakantiegeld. Hetzelfde geldt voor personen van 18 jaar en ouder die studeren. Wanneer een zelfstandige ook andere inkomsten heeft, krijgt de persoon de sociaal-economische categorie 'zelfstandige' toegekend als zijn overige inkomsten samen kleiner zijn dan 70 procent van het minimumloon inclusief vakantiegeld.

Sectoren

Werknemers zijn ingedeeld naar de economische activiteit van het bedrijf waarin ze werkzaam zijn. Economische activiteit wil zeggen de activiteit die het bedrijf ontplooit, gericht op de productie van goederen en diensten. De indeling naar economische activiteit is in dit onderzoek gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling '93 (SBI). Op grond van deze SBI is de arbeidsmarkt ingedeeld naar 28 sectoren volgens een indeling die gebruikelijk is bij de RWI. In bijlage 1 staat het schakelschema hoe de indeling naar sectoren vanuit SBI93 op 5-digitniveau is gemaakt.

3.4 Bronnen

Alle gegevens die in dit onderzoek zijn gebruikt, zijn afkomstig uit het Sociaal Statistisch Bestand.

Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

Het SSB is een samenhangend systeem van koppelbare bestanden dat het CBS gebruikt voor de sociale statistieken. Het SSB bevat onder andere gegevens over banen, uitkeringen en re-integratie. Hiernaast bevat het SSB ook demografische gegevens zoals geboortjaar en -maand, herkomst en geslacht. Verschillende componenten uit het SSB zijn gebruikt om de arbeidsmarkt- en persoonsgegevens van de onderzoekspopulatie op de laatste vrijdag van september in de periode 1999–2008 te bepalen.

3.5 Opmerkingen bij de tabellen

Tabel 1 is afgerond op duizendtallen, tabel 2 op tientallen. Hierdoor kan de som van de afzonderlijke delen afwijken van het totaal.

4. Begrippen en afkortingen

4.1 Begrippen

Arbeid in het buitenland – Personen hebben inkomsten uit arbeid in het buitenland als ze dit in de aangifte inkomstenbelasting aan hebben gegeven. De aangifte van inkomsten uit het buitenland is niet voor iedereen verplicht. Dit is dus een onderschatting van het aantal personen dat in Nederland woont en in het buitenland werkt. In het SSB over 2008 waren van ongeveer 30 duizend personen inkomsten uit arbeid in het buitenland geregistreerd; volgens schattingen op basis van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) werkten ongeveer 80 duizend personen die in Nederland wonen in het buitenland.

Baanwisselaar – Een persoon is een baanwisselaar op peilmoment als deze zowel op peilmoment als een jaar eerder een baan als werknemer heeft, maar bij een andere werkgever.

Belangrijkste inkomstenbron – De bron waaruit een persoon het meeste maandinkomen genereert. In dit onderzoek zijn alle personen geselecteerd die een baan als werknemer, overige arbeid of arbeid in het buitenland als belangrijkste bron van inkomsten hebben.

Blijver – Een persoon wordt een blijver genoemd als deze op het peilmoment dezelfde baan (als werknemer) had als een jaar eerder.

Nieuwe werknemer – Een persoon is een nieuwe werknemer als deze op het peilmoment een baan als werknemer had en een jaar eerder niet.

Overige arbeid – Dit zijn inkomsten waarop geen loonheffing wordt ingehouden en die ook geen winst uit onderneming zijn. Denk bijvoorbeeld aan freelancers, gastouders, alfahulpen, artiesten of beroepssporters.

Personen met een baan – Dit zijn personen met inkomsten uit een baan als werknemer, overige arbeid of arbeid in het buitenland. Deze inkomsten vormen bovendien de belangrijkste inkomstenbron voor die persoon.

Sector – Bedrijven of instellingen waar personen werkzaam zijn worden ingedeeld in sectoren op basis van de activiteiten die ze ontplooiën, gericht op de productie van goederen en diensten. Niet alleen bedrijven worden ingedeeld, maar ook niet op winst gerichte instellingen en de overheid. De indeling naar sectoren is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993). Dit is de Nederlandse hiërarchische indeling van economische activiteiten die vanaf 1993 door het CBS wordt gebruikt om bedrijfs-eenheden in te delen naar hun hoofdactiviteit. Zie bijlage 1 voor het schakelschema hoe de indeling naar sectoren vanuit SBI93 is gemaakt.

Verdwenen werknemer – Een persoon is een verdwenen werknemer als deze op het peilmoment geen baan als werknemer had en een jaar eerder wel.

Werknemer – Een persoon die als belangrijkste inkomstenbron werk als werknemer heeft. Wanneer gekeken wordt naar de baanpositie van werknemers op twee opeenvolgende peilmomenten (baanwisselaars (tabel 2), blijvers, nieuwe en verdwenen werknemers), dan kijken we niet meer uitsluitend naar de werknemers die als belangrijkste inkomstenbron een baan hadden, maar nemen we alle personen met een baan als werknemer mee.

4.2 Afkortingen

CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CBS-CvB	Centrum voor Beleidsstatistiek
EBB	Enquête Beroepsbevolking

GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
RWI	Raad voor werk en inkomen
SBI	Standaard Bedrijfsindeling
SSB	Sociaal Statistisch Bestand
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen

Bijlage 1 Schakelschema RWI-sectorindeling

RWI-indeling in 28 sectoren

Sector	SBI93
1 Landbouw, tuinbouw, visserij en winning van delfstoffen	1–14
2 Procesindustrie	15,16, 21,23,24,25,26
3 Textiel-, kleding-, leer- en lederwarenindustrie	17–19
4 Hout- en meubelindustrie	20,361
5 Grafimedia	22
6 Metalektro en metaalnijverheid	27–35
7 Overige industrie	360,362–369
8 Recycling en milieudienstverlening	37,90
9 Energie en nutsbedrijven	40–41
10 Bouwnijverheid	45
11 Motorvoertuigen- en carrosseriebranche en benzinstations	50
12 Groothandel	51
13 Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen	52
14 Horeca en contractcatering	551,553–559
15 Toerisme, sport, cultuur en recreatie	552,633,92
16 Vervoer over land, over water en door de lucht	60–62, 641
17 Dienstverlening voor het vervoer	631–632,634–639
18 Post en telecommunicatie	641,643–649
19 ICT en telecommunicatiebedrijven	642,72
20 Bank en verzekeringswezen	65–67
21 Zakelijke dienstverlening	70–71,73–744,746,748–749
22 Uitzend en arbeidsbemiddeling/ werving en selectie	745
23 Schoonmaaksector	747
24 Openbaar bestuur	75
25 Onderwijs	80
26 Zorgsector	851–852
27 Welzijnssector	853
28 Overige dienstverlening	91,93

Tabellenoverzicht

- Tabel 1. Personen met een baan, naar RWI sectorindeling, laatste vrijdag van september 1999 en 2008
- Tabel 2. Mobiliteit naar RWI sectorindeling, 2007–2008

Tabel 1
Personen met een baan¹⁾, naar RWI sectorindeling, laatste vrijdag van september 1999 en 2008

	Stand 1999	Stand 2008	Relatief aandeel werkgelegenheid 1999	Relatief aandeel werkgelegenheid 2008
	x 1 000		%	
Totaal	6 051	6 671	100	100
Welzijnssector	480	617	8	9
Zakelijke dienstverlening	461	606	8	9
Openbaar bestuur	457	477	8	7
Onderwijs	374	448	6	7
Zorgsector	323	428	5	6
Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen	406	427	7	6
Groothandel	400	416	7	6
Uitzend en arbeidsbemiddeling/ werving en selectie	338	375	6	6
Bouwnijverheid	396	358	7	5
Bank en verzekeringswezen	250	326	4	5
Metalekro en metaalnijverheid	355	307	6	5
Procesindustrie	298	248	5	4
Vervoer over land, over water en door de lucht	207	212	3	3
ICT en telecommunicatiebedrijven	151	172	3	3
Horeca en contractcatering	145	159	2	2
Sector onbekend	29	141	0	2
Toerisme, sport, cultuur en recreatie	111	133	2	2
Overige dienstverlening	105	121	2	2
Motorvoertuigen- en carrosseriebranche en benzinstations	111	116	2	2
Overige industrie	105	106	2	2
Schoonmaaksector	99	98	2	1
Landbouw, tuinbouw, visserij en winning van delfstoffen	108	86	2	1
Dienstverlening voor het vervoer	57	69	1	1
Grafimedia	85	64	1	1
Post en telecommunicatie	58	53	1	1
Hout- en meubelindustrie	47	37	1	1
Recycling en milieudienstverlening	28	30	0	0
Energie en nutsbedrijven	37	26	1	0
Textiel-, kleding-, leer- en lederwarenindustrie	28	15	0	0

¹⁾ Personen met als belangrijkste inkomstenbron een baan als werknemer.

Tabel 2
Mobiliteit¹⁾ naar RWI sectorindeling, 2007–2008

Naar	Totale mobiliteit	Uitzend en ar- beids- bemid- deling/ werving consu- menten selectie	Detail- handel en repara- tie van consu- menten artike- len	Zake- lijke dienst- ver- lening	Wel- zijns- sector	Horeca en con- tract- cate- ring	Groot- handel	Zorg- sector	Bouw- nijver- heid	Onder- wijs	Bank en ver- zeke- rings- wezen	Open- baar bestuur
Van												
Totale mobiliteit	1 135 270	175 910	95 130	122 480	94 190	59 800	69 130	57 740	48 500	46 340	40 440	37 700
Uitzend en arbeidsbemiddeling/ werving en selectie	219 090	60 960	10 620	22 750	9 170	9 040	12 740	5 350	8 460	6 010	7 330	8 330
Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen	132 090	16 500	43 060	8 990	10 510	8 630	7 690	4 470	2 340	3 690	2 650	2 280
Zakelijke dienstverlening	103 070	14 700	3 800	32 240	2 710	2 490	5 650	2 300	3 610	2 890	6 720	3 980
Welzijnssector	85 580	6 720	4 110	3 010	43 370	1 950	1 030	11 540	360	3 600	720	1 690
Horeca en contractcatering	74 280	11 630	7 930	4 940	4 100	25 460	2 220	1 770	860	1 640	1 460	970
Groothandel	60 560	7 760	4 540	6 390	1 310	1 340	14 890	940	2 250	960	2 060	830
Zorgsector	46 860	3 840	1 650	2 390	7 370	670	860	22 020	250	1 630	630	1 230
Bouwnijverheid	40 960	5 190	1 180	3 850	390	400	2 420	280	17 510	520	970	720
Onderwijs	34 820	3 080	700	2 740	2 290	360	590	1 230	1 320	16 550	580	1 180
Bank en verzekeringswezen	31 820	4 240	1 240	5 370	870	710	1 510	710	600	690	9 560	830
Openbaar bestuur	31 330	4 110	780	3 620	1 720	410	760	1 380	600	1 790	760	10 110
Metalekro en metaalnijverheid	30 060	4 540	800	3 360	330	300	3 220	340	1 970	390	640	360
Toerisme, sport, cultuur en recreatie	29 000	4 400	2 140	2 840	1 550	2 280	1 070	870	380	1 390	740	720
Vervoer over land, over water en door de lucht	28 470	3 460	810	1 830	380	440	1 810	310	900	350	470	380
ICT en telecommunicatiebedrijven	27 730	3 200	610	4 560	390	240	2 290	360	480	640	1 850	870
Schoonmaaksector	25 980	4 150	1 740	1 410	2 140	1 370	710	650	520	340	410	210
Procesindustrie	25 840	3 890	1 990	2 560	910	760	2 840	550	830	470	540	340
Overige dienstverlening	21 310	2 300	1 590	1 630	1 580	740	690	1 190	1 840	980	480	650
Landbouw, tuinbouw, visserij en winning van delfstoffen	20 750	2 720	2 350	1 340	970	840	1 380	330	1 230	380	310	450
Motorvoertuigen- en carrosseriebranche en benzinstations	20 640	2 050	1 090	1 520	330	360	1 390	200	550	270	410	300
Post en telecommunicatie	10 830	1 930	920	1 100	690	390	620	360	260	440	230	340
Dienstverlening voor het vervoer	9 760	1 480	300	1 230	150	150	910	110	220	120	220	190
Grafimedia	8 490	950	400	1 340	180	180	560	130	90	240	280	120
Hout- en meubelindustrie	4 220	610	260	330	70	50	460	30	500	60	90	40
Recycling en milieudienstverlening	3 020	440	60	310	50	30	210	50	270	50	50	280
Overige industrie	2 940	440	130	210	180	60	180	90	90	100	40	150
Onbekend	2 450	240	180	160	420	90	90	130	50	120	130	70
Textiel-, kleding-, leer- en lederwarenindustrie	1 720	270	160	140	60	40	240	30	60	20	40	20
Energie en nutsbedrijven	1 610	180	30	300	20	10	90	30	110	30	100	80

¹⁾ In deze tabel zijn alleen de baanwisselaars meegenomen.

Meta- lektro en metaal- nijver- heid	Toe- risme, sport, cultuur en recrea- tie	Vervoer over land, over water en door de lucht	ICT en tele- commu- nicatie- bedrij- ven	Schoon- maak- sector	Proces- industrie	Overige dienst- ver- lening	Land- bouw, tuin- bouw, visserij en winning van delf- stoffen	Motor- voertui- gen- en carros- serie- branche en ben- zine- stations	Post en tele- commu- nicatie	Dienst- ver- lening voor het vervoer	Grafi- media	Hout- en meubel- industrie	Recy- cling en milieu- dienst- ver- lening	Overige indus- trie	Onbe- kend	Textiel-, kleding-, leer- en leder- waren- industrie	Energie en nuts- bedrij- ven
37 460	29 090	33 170	33 430	21 840	26 550	21 610	13 810	20 560	7 680	11 720	8 660	4 530	3 840	3 950	5 200	1 690	3 160
9 830	4 520	6 490	6 370	4 430	7 490	2 830	2 390	2 200	2 170	3 190	1 480	970	1 080	1 110	580	360	870
1 700	3 500	1 540	1 990	1 390	2 090	2 570	880	1 940	1 010	610	670	410	110	160	480	170	70
3 180	2 280	1 570	4 270	640	2 120	1 430	760	1 100	480	990	1 080	280	350	250	560	120	550
290	1 150	420	430	1 040	400	1 520	290	300	320	120	150	50	60	170	720	30	20
630	3 090	750	810	1 150	880	1 310	330	800	390	280	290	90	40	120	300	40	30
3 310	920	1 880	2 820	500	2 240	650	880	1 160	320	780	480	410	220	160	230	230	110
340	480	220	460	360	280	1 200	130	130	140	110	80	20	40	130	200	10	30
1 780	280	880	480	360	630	430	730	370	110	290	70	360	260	60	130	30	310
360	780	210	760	110	200	830	120	110	100	80	160	80	40	60	170	10	40
460	610	410	1 530	170	370	420	150	320	110	190	240	50	50	110	190	30	80
470	630	610	720	150	270	660	200	240	160	230	100	50	290	300	120	20	80
8 500	220	630	660	250	1 230	180	360	570	90	290	100	250	100	110	90	80	120
310	6 490	420	590	230	250	920	210	260	150	130	370	50	30	50	120	20	20
650	380	11 920	280	200	500	190	360	620	340	1 230	100	90	280	40	100	40	20
730	450	200	9 000	80	280	260	50	150	110	180	300	30	30	30	120	10	210
310	340	330	160	9 380	300	340	120	260	210	90	50	50	60	140	200	20	10
1 450	330	600	360	260	5 010	270	300	280	110	260	240	150	120	90	100	130	110
200	990	230	260	240	170	4 570	180	170	100	80	110	120	40	80	90	10	10
650	410	490	160	180	450	330	4 810	280	170	110	60	80	80	60	80	30	20
840	220	710	250	140	250	160	160	8 760	130	170	60	60	70	30	110	30	20
220	300	790	250	190	170	190	100	180	680	220	90	20	30	50	50	10	20
290	140	1 200	180	80	260	60	80	120	130	1 960	40	20	40	20	40	10	20
190	340	100	410	50	230	130	30	70	60	40	2 260	20	20	20	30	20	10
360	50	110	50	30	110	50	40	50	10	30	20	770	10	20	20	10	0
90	30	300	30	60	120	20	50	50	10	40	10	10	370	20	10	0	10
150	60	70	40	70	100	40	50	30	20	10	20	20	30	540	30	10	0
40	50	60	20	80	30	50	30	30	20	0	20	10	10	20	330	0	0
110	20	30	20	20	90	20	10	30	0	10	20	20	10	10	10	220	0
40	20	20	80	0	30	10	10	10	10	10	10	0	10	0	10	0	370

Centrum voor Beleidsstatistiek

Het CBS verzamelt gegevens bij personen, bedrijven en instellingen om deze daarna te verwerken tot statistische informatie over groepen mensen, bedrijven en hun omgeving. De resultaten stelt het CBS voor iedereen beschikbaar. Voor sommige vragen is deze informatie, die beschikbaar wordt gesteld via de CBS-website www.cbs.nl, echter niet toereikend. In dat geval kunnen externe partijen zich wenden tot het Centrum voor Beleidsstatistiek (CBS-CvB).

Het CBS-CvB bepaalt in nauw overleg met de klant welke informatie in welke vorm beschikbaar en nuttig is voor het beantwoorden van de vraag. Daarna voert het CBS-CvB het onderzoek uit en beschrijft de resultaten in een rapport of maatwerkpublicatie. Alle uitkomsten en publicaties worden openbaar gemaakt en zijn te vinden op de website van het CBS-CvB (www.cbs.nl/cvb).